

Posudek konzultanta na rigorózní práci Mgr. Petra Škařupy „Právní aspekty cechovního zřízení v českých zemích“ 152 str., seznam literatury a pramenů 5 str., přílohy 13 str., abstrakt, shrnutí, klíčová slova 3 str.

Autor práce správně postřehl, že historická, tím méně právněhistorická literatura nevěnovala právní stránce cechovního zřízení systematický pohled již dlouhou dobu a omezila se a aktuálně omezuje pouze na regionální nebo porůznu volené jednotlivosti (např. cechovní poklady, knihy, truhlice, korouhve, erby a cechovní rituály). Pokusil se tak o celkový právní pohled sám, aniž by tu měl reálně použitelný předchozí vzor. Tento podstatný moment by měl být při hodnocení odevzdaného výsledku brán v úvahu.

S využitím různorodé domácí literatury z hospod. dějin, z dějin hmotné kultury, z dějin řemesel, dějin obchodu a dějin měst a s přispěním několika anglických titulů a internetových zdrojů se mu podařilo získat sice roztržštěnou ale poměrně rozsáhlou faktografii, kterou promyšleně rozřídil časově a strukturálně se zřetelným cítem pro právní stránku tematiky. Tím nemá být řečeno, že všechny informační možnosti byly vyčerpány. Např. práce Gindelyho, O cechovním zřízení v Čechách od XVI – XXVIII. stol. (Právník XXIV) nebo Flégla, K přeměně cechovního zřízení u nás v XVIII. stol. (Národohospodářský obzor XIX) mohly být autorovi užitečné v druhé části práce o cechovních poměrech v 18. a 18. stol., která je v celkovém rozsahu přece jen poddimenzována.

Nicméně autor podal celkem zdařilý obraz vývoje tohoto ekonomicko-sociálně-kulturního a též právního jevu rozdělený, jak už výše naznačeno do dvou období. První rozsáhlejší a zevrubnější do poč. 17. stol., druhé už jen načrtnuté do konce padesátých let 19. stol. Celek doplnil přílohami zahrnujícími cechovní dokumentaci v rozmezí 15. – 17. stol. Domácí vývoj uvedl a stručně průběžně komparoval s hlavními znaky cechovního zřízení v několika evropských zemích. K nejlepším patří kapitola 5. a zejména kap. 6 o cechovní správě, v jejímž rámci obsažené cechovní soudnictví přináší několik myšlenek inspirujících další právněhistorické studium.

V cechovní typologii přehlédl autor dočasnou existenci cechu zemědělských dělníků, tzv. ratajčků (oráčů) vzniklém před 1523 v Čáslavi, sdružujícím od r. 1533 i další „profesní“ kategorii zemědělských pracovníků – řezáče. Cech byl rozpuštěn tlakem vrchnosti r. 1540.

Samozřejmě, že v práci se vyskytují tvrzení s nimiž je možno polemizovat (např. str. 17 příslušnost zemských soudců pro spor mezi dvěma cechy (?), str. 24 skupování pozemků cizinci do „osobního vlastnictví“ aj.), nebyly opraveny písarské prohřešky (např. str. 6, 19,

37), dochází k opakování těchto údajů (např. str. 37 a 39 znovu o představování učedníků při přijímání), u předpisu z r. 1731 a 1739 (str. 140 a 143), chybí údaje z jakých zdrojů byly převzaty, ale celkové vyznění práce je příznivé a nic nebrání tomu, aby se práce mohla stát předmětem obhajoby.

Doč. JUDr. Vladimír Kindl